

[Handelsministeren]

virksomheder allerede nedtrappet eller helt afviklet deres interesser i Sydafrika.

Regeringen ser derfor ikke noget behov for at søge gennemført en lovgivning med specielt danske nyinvesteringer i Sydafrika. Kræfterne må samles om at opnå enighed om effektive internationale foranstaltninger og ikke om enkeltstående nationale skridt, der i realiteten ikke vil ændre situationen i Sydafrika.

Som det fremgår af de oplysninger, der i januar i år blev givet til folketingets udenrigsudvalg, går nettostrømmen af kapital mellem Sydafrika og Danmark fra Sydafrika til Danmark og ikke omvendt.

Steen Folke (VS):

Jeg vil da gerne starte med at sige, at jeg synes bestemt ikke, det er noget at bryste sig af, at der går en nettostrøm af kapital fra Sydafrika til Danmark. Jeg synes, det er pinligt, at der er disse kapitalstrømme, hvad enten der er et nettooverskud den ene eller den anden vej. Disse kapitalstrømme mellem Danmark og Sydafrika skulle helt afbrydes.

Jeg synes i det hele taget, at regeringens holdning er ynkelig. Jeg synes, det er overordentlig pinligt, at regeringen ikke reelt agter at gøre noget som helst, der kan genere det sydafrikanske regime, og det er jo det, der er sagen, det er jo det, der skjuler sig bag ministerens pæne ord om, at man arbejder internationalt på at få nogle brede ordninger vedtaget osv. osv. Det har vi diskuteret 117 gange før, og ministeren og regeringen ved lige så godt som jeg, at det bliver ikke gennemført, hvis det er noget, Sikkerhedsrådet skal vedtage, fordi der i Sikkerhedsrådet sidder lige præcis en række af de kapitalistiske lande, som jeg nævnte, ikke ved navn, men generelt, i mit første indlæg her, og som ikke drømmer om at sætte magt bag ordene. Derfor er regeringens holdning at dække sig ind bag England, USA, Vesttyskland og de andre lande, som har store interesser i Sydafrika, og som ikke ønsker at gøre noget, der reelt kan genere regimet.

Jeg synes, det er meget beklageligt, at den danske regering indtager en tilsvarende holdning. Jeg er godt klar over, at nogle danske virksomheder vistnok har nedtrappet nogen aktivitet. Det ændrer ikke ved, at der er store danske virksomheder, der fortsat profiterer

af systemet dernede, og det gælder jo, som alle ved, bl. a. ØK, som fortsat har en ganske omfattende virksomhed i Sydafrika.

Jeg synes, det er overordentlig beklageligt, at den danske regering ikke agter at gøre noget for i det mindste at prøve at presse disse virksomheder lidt mere – og meget mere er det vel ikke, man gør i Sverige – som et lille skridt, der kunne vise, at man mener noget alvorligt med den udtalte modstand imod apartheidpolitikken. Jeg er sikker på, at handelsministerens svar til mig på udenrigsministerens vegne vil glæde racisterne i Pretoria.

Hermed sluttede spørgsmålet.

7) Til *handelsministeren* af:

Jørgen Jensen (DKP):

»Er der fra regeringens side taget initiativ til at sikre kontrol med de multinationale selskaber?«

(Spm. nr. 906).

Skriftlig begrundelse.

Under oliekrisen i 1973 holdt BP op med at levere benzin til ABG i Holland, der normalt købte 15.000 m³ benzin pr. måned, heraf 80,7 pct. fra BP, 8 pct. fra Gulf, 4,2 pct. fra Shell, 1,6 pct. fra Chevron og 5,5 pct. fra 13 selskaber uafhængige af »de syv søstre«.

I januar 1974 nægtede BP, Chevron, Esso, Gulf, Mobil, Shell og Texaco alle for én og én for alle at sælge benzin til ABG. EF tildelte i 1977 BP bøder for misbrug af dets dominerende stilling. Kommissionen bemærkede, at »de syv søstre« ville tvinge ABG til ved en aftale med et eller flere af dem at hindre ABG i at indføre forsyninger fra andre medlemsstater. EF-Domstolen var derimod af en anden mening og frikendte BP totalt den 29. juni 1978, fordi ABG var i stand til at overvinde krisens vanskeligheder.

Jørgen Jensen (DKP):

At de multinationale selskaber udnytter og presser det danske samfund, er der en lang række eksempler på. Det gælder både politisk og økonomisk. Men skulle man være i tvivl, kan man bl. a. følge LO-bladets analyse af, hvad der sker med Unileverområdet. Den sag har kørt gennem meget lang tid og betyder, at der nu står fabrikker tomme, og